CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj:40116-042-1401/18
Podgorica, 08 novembar 2019. godine

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA HRVATSKE GRAĐANSKE INICIJATIVE ZA 2018. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, novembar 2019. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE....3
II OPŠTI PODACI....5
1. PRAVNI OSNOV....5
2. OSNOVNI PODACI O PARTIJI....5
3. FINANSIRANJE PARTIJE....6
3.1. FINANSIRANJE IZ BUDŽETA CG....6
3.2. FINANSIRANJE IZ PRIVATNIH IZVORA....6
4. VRSTA REVIZIJE....6
5. PREDMET REVIZIJE....6
6. CILJ REVIZIJE....6
6.1. KRITERIJUMI ZA REVIZIJU PRAVILNOSTI....7
7. METODOLOGIJA VRŠENJA REVIZIJE....7
7.1. PLANIRANI SEGMENTI REVIZIJE....8
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE....9
8. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA....9
8.1. AKTIVNOSTI PARTIJSKIH ORGANA....9
8.2. FINANSIJSKI PLAN....9
8.3. PROGRAM RADA....10
9. POSLOVNE KNJIGE....10
10. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI....11
10.1. BILANS STANJA....11
10.1.1. EVIDENTIRANJE I POPIS IMOVINE....11
10.1.2. POTRAŽIVANJA....12
10.1.3. NOVČANA SREDSTVA NA ŽIRO RAČUNIMA....12
10.1.4. BLAGAJNIČKO POSLOVANJE....12
10.1.5. OBAVEZE....14
10.2. BILANS USPJEHA....14
10.2.1 PRIHODI....14
10.2.2. TROŠKOVI....15
IV REALIZACIJA PREPORUKA DATIH U IZVJEŠTAJU ZA PRETHODNU GODINU....20

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 40116/19-042-1401/2 izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Hrvatske građanske inicijative za 2018.godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Hrvatske građanske inicijative za 2018. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije br 289 od 5.11.2019.godine na Preliminarni izvještaj DRI br. 04-289/19, nadležni Kolegijum u sastavu: senator DRI Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator DRI Zoran Jelić - član Kolegijuma na sjednici održanoj 08. novembra 2019. godine, razmotrio je i usvojio:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2018. godinu

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji finansijski izvještaj Hrvatske građanske inicijative za 2018. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja,pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno da je subjekt revizije finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju osim navedeno u Izvještaju pod tačkom 10.1.2-Potraživanja i pod tačkom 10.2.2 –Troškovi ugovorenih naknada i troškovi pomoći i stipendija, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na sljedeće:**

- **Da subjekt revizije sa izvršiocima za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**
- **Da subjekt revizije sa korisnicima stipendija zaključuje Ugovore kojima će utvrditi prava i obaveza korisnika stipendije.**
- **Da subjekt revizije obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu usaglašene i ovjerene dokumentacije.**

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 52/1414,76/15, 83/16 i 92/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, DRI br. 06-369/18 od 12.12.2018. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije 40116/19-042/1401/2 od 12.07.2019.godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl.list CG" br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o partiji

Politička partija "Hrvatska Građanska Inicijativa" Tivat osnovana je na Osnivačkom Saboru stranke, održanom 24. maja 2003. godine.

Partija je upisana 07.04.2004. godine u Registar političkih partija na osnovu rješenja Ministarstva pravde Republike Crne Gore.

Partija ima svojstvo pravnog lica. Sjedište Partije je u Tivtu, u ulici Luke Tomanovića bb. Predsjednik partije u revidiranom periodu je bila Marija Vučinović.

Partija je organizovana na opštinskom i državnom nivou, a najviše tijelo partije je Sabor. Središnji odbor je najviši politički i programski organ Partije između dva Sabora, a članovi Središnjeg odbora su Predsjednik Partije, Predsjednik Središnjeg odbora, Potpredsjednik Partije i 17 članova koje predlaže Predsjednik Partije. Partiju predstavlja Predsjednik Partije. Predsjedništvo Partije sačinjavaju Predsjednik Partije, Potpredsjednici i 6 do 8 članova iz redova Središnjeg odbora koji se biraju na predlog Predsjednika. Djelokrug poslova Predsjedništva je, između ostalog, i kontrola ispravnosti materijalo-finansijskog poslovanja Partije.

3. Finansiranje partije

Partija se finansira iz sledećih izvora: članarine i drugih doprinosa članova, od priloga, darova, nasleđa i ostalih dobrovoljnih priloga, od vlastite djelatnosti, iz budžetskih sredstava i od prihoda od svoje imovine kojom upravlja Središnji odbor stranke.

Statutom je regulisano da sredstva stranke služe isključivo za potrebe aktivnosti stranke i ona njima raspolaže. Naloge za raspolaganje sredstvima stranke potpisuje Predsjednik stranke ili lice koje on ovlasti.

3.1. Finansiranje iz budžeta CG

Za redovan rad Partije u 2018. godini iz budžeta CG opredijeljena su sredstva u iznosu od 142.720,00€, dok su sredstva iz budžeta lokalnih samouprava istoj opredijeljena u iznosu od 12.016,00€.

3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Osim iz budžetskih sredstava Partija je u 2018.godini finansirana i iz privatnih izvora u iznosu 146,00€.

4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

5. Predmet revizije

Predmet revizije je konsolidovani Godišnji finansijski izvještaj Hrvatske građanske inicijative za 2018. godinu.

6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“ br. 52/14, 76/15,83/16 i 92/17);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore" br. 52/16);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2018.godinu („Sl.list Crne Gore", br.90/17, 17/18 i 55/18);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08…31/14, 53/14, 04/18);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br.047/08, 04/11 i 22/17);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07…62/13, 08/15, 22/17);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, 14/12, 06/13, 62/13, 60/14 i 83/16);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. List CG“ br. 040/16);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list Crne Gore", br. 029/13, 016/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2018. godinu;
- Program rada Partije za 2018. godinu.

7. Metodologija vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost.

Materijalnost je utvrđena u iznosu od **1.882,65€** (1,50% na rashode Partije koji iznose 125.510,00€). Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom i drugom dokumentacijom, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao

dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

7.1. Planirani segmenti revizije

Predmetnom revizijom su planirani sljedeći segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, aktivnosti partijskih organa u dijelu finansijskog poslovanja u 2018.godini, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima potraživanja i obaveze). Finansijski plan i Program rada za 2018.godinu kao i zapošljavanje u 2018.godini.

Pored revizije navedenih segmenata predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije preporuke DRI koja je data u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Partije za 2017. godinu.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

8. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekta i izbornih kampanja Statutom utvrdila obavezu da Nadzorni odbor vrši unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja i imenovala odgovorno lice za materijalno finansijsko poslovanje, Predsjednika Partije. Partija je osim Statuta, donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o upotrebi sopstvenog automobila u službene svrhe.

8.1 Aktivnosti partijskih organa vezano za finansijsko poslovanje

Partijski organi shodno svojim nadležnostima utvrđenim Statutom Partije u 2018.godini su donijeli i usvojili sljedeća akta**:** Odluku Središnjeg odbora o imenovanju člana Predsjedništva Josipa Gržetića za vršioca dužnosti Predsjednika Partije; Finansijski plan i Program rada za 2018.godinu, Odluku o usvajanju Finansijskog plana i Programa rada za 2018.godinu, Odluku o visini članarine za 2018.godinu, Odluku o korišćenju sopstvenih vozila za službene potrebe redovnih i izbornih aktivnosti Partije Pravilnik o upotrebi sopstvenog automobila u službene svrhe, Odluku o popisu i obrazovanju Komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018.godine, Odluku o nabavci kompjuterske opreme u 2018.godini, Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu na dan 31.12.2018.godine, Odluku o visini blagajničkog maximuma, Odluku o oročavanju sredstava Odluku o mjesečnom honoraru članova Predsjedništva za 2018.godinu, Odluku o isplati troškova mobilnih telefona članova Predsjedništva i Središnjeg odbora na teret sredstava Partije, Odluku o stipendiranju i o isplati pomoći.

8.2. Finansijski plan

Revizijom je utvrđeno da je Partija, donijela Finansijski plan za 2018.godinu. Shodno Finansijskim planu prihodi i rashodi planirani su u iznosu od po 147.800,00€. Planirani prihodi odnose se na: prihode iz budžeta Crne Gore – redovan rad u iznosu od 135.000,00€, prihode iz budžeta Crne Gore - za rad Kluba poslanika u iznosu od 1.000,00€, prihode iz budžeta opštine Tivat u iznosu od 6.400,00€, prihode iz budžeta opštine Kotor u iznosu od 5.100,00€ i prihoda od članarina u iznosu od 300,00€.

Planirani rashodi u iznosu od 147.800,00€ odnose se na: troškove za zarade u iznosu od 8.000,00€, ugovorene naknade u iznosu od 37.000,00€, troškove za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 10.000,00€, troškove telefonskih usluga, internet i PTT usluge u iznosu od 6.000,00€, nabavku osnovnih sredstava u iznosu od 10.000,00€, troškove tekućeg održavanja u iznosu od 7.000,00€, knjigovodstvene usluge u iznosu od 2.000,00€, kancelarijski materijal u iznosu od 1.000,00€, troškove električne energije,

troškove vode, odvoz smeća u iznosu od 600,00€, stipendije u iznosu od 12.000,00€, bankarske usluge u iznosu od 200,00€, rashode po osnovu otpisa osnovnih sredstava u iznosu od 1.000,00€, troškove obilježavanja Dana Stranke u iznosu od 3.000,00€, troškove obilježavanja vjerskih praznika u iznosu od 2.000,00€, troškove reklamnog materijala u iznosu od 3.000,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 3.000,00€, troškove organizacije manifestacija u iznosu od 3.000,00€, troškove socijalne pomoći u iznosu od 8.000,00€, troškove stručnog usavršavanja u iznosu od 2.000,00€, donacije u iznosu od 4.000,00€ i oročena sredstva u iznosu od 25.000,00€. Oročavanje sredstava ne treba planirati kao rashod jer se novčana sredstva ne troše već se iskazuju na računima kao depoziti.

Ukupno ostvareni prihodi Partije u 2018.godini iznosili su 154.882,65€, što je za 7.082,65€ ili 4,79% više u odnosu na planirane prihode, dok su rashodi ostvareni u iznosu od 127.465,75€ što je za 4.665,75€ ili 3,80% više od planiranih rashoda.

8.3. Program rada

Partija je Programom rada za 2018. godinu, između ostalih planirala sljedeće aktivnosti: organizovanje sjednica stranačka konsolidacija, razmjena iskustava i političko obrazovanje; promocija Partije; logističke aktivnosti (u cilju nesmetanog odvijanja svih procesa rada i obezbjeđivanja informacijske, tehničke i finansijske podrške svim aktivnostima Stranke).

9. Poslovne knjige

Partija je u obavezi da shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih partija vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu visini i strukturi prihoda i rashoda u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Partija ima svojstvo pravnog lica i dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi sledeće poslovne knjige: glavnu knjigu i pomoćne evedencije blagajničkog poslovanja, obaveza, analitičku evidenciju osnovnih sredstava (u excel tabeli) ali ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava. Evidentiranje prihoda vrši se na gotovinskoj osnovi tj. u momentu priliva sredstava, dok se troškovi evidentiraju na obračunskoj osnovi izuzev pojedinih troškova koji se evidentiraju u momentu plaćanja.

10. Finansijski izvještaji

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Partija je dužna da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji do 31.03. tekuće godine za prethodnu godinu, a shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima Partija je dužna da isti dostavi na sledećim obrascima:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;
- Statistički Aneks.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonskom roku.

10.1. Bilans stanja

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu stanja imovina (aktiva), i izvori sredstava (pasiva) iskazani su u iznosu od po 160.678,00€.

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 1.171,00€, obrtna imovina koju čine (gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu od 159.507,00€,a u Pasivi iskazan je kapital (neraspoređena dobit umanjena za gubitak) u iznosu 117.812,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 42.866,00€.

10.1.1. Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Partija obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava u excel tabeli koja sadrži sve potrebne podatke o osnovnim sredstvima. Uvidom u analitičku evidenciju osnovnih sredstava utvrđeno je da je dio imovine u cjelosti amortizovan, tako da nema sadašnju knjigovodstvenu vrijednost.

Odlukom Središnjeg odbora Partije formirana je Centralna i posebne komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. Imenovana komisija je izvršila popis i sačinila Izvještaj o popisu. (Izvještaj o popisu i popisne liste nijesu potpisane od strane svih članova komisije).

Shodno podacima prezentiranim u Izvještaju nabavna vrijednost osnovnih sredstava iznosi 12.734,86€, ispravka vrijednosti 11.581,79€, a sadašnja vrijednost 1.153,07€.

Komisija za popis osnovnih sredstava je predložila rashod osnovnog sredstva čija je nabavna i otpisana vrijednost iznosila 205,70€.

Stalnu imovinu Partije čini računarska i kancelarijska oprema. Osim popisa stalne imovine komisija je izvršila i popis obaveza i depozita na žiro računima i gotovine u blagajni i utvrđeno stanje prezentirala u Izvještaju o popisu. Partija je

u 2018.godini shodno Odluci, nadležnog organa izvršila nabavku kompjuterske i kancelarijske opreme u iznosu od 1.417,00€.

10.1.2. Potraživanja

Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, a budući da u postupku revizije nijesu prezentirani dokazi o usaglašavanju potraživanja sa lokalnim samoupravama to se nije moglo utvrditi da li Partija ima nenaplaćenih potraživanja po ovom osnovu.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu usaglašene i ovjerene dokumentacije.**

10.1.3. Novčana sredstva na žiro računima

Partija je u 2018. godini redovno poslovanje obavljala preko računa otvorenog kod NLB Montenegro banke**.** Stanje depozita na računu kod poslovne banke na dan 01.01.2018. godine iznosilo je 92.960,18€, a na dan 31.12.2018.godine 158.707,00€. Revizijom je utvrđeno da je Partija dio novčanih sredstava oročila shodno Odluci Središnjeg odbora br (O-br.196-2017) u iznosu od 25.000,00€.

Stanje depozita na računu koje je evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara iskazanom stanju u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banka (bankarski izvodi) na pomenute datume.

10.1.4. Blagajničko poslovanje

U postupku vršenja revizije je utvrđeno da je Partija u 2018.godini obezbjeđivala evidenciju blagajničkih transakcija u okviru blagajne za redovno poslovanje.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju, utvrđeno je da je stanje gotovine na dan 01.01.2018.godine iznosilo 1.000,00€, da je tokom 2018.godine za potrebe blagajne sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 9.920,85€ i da je iz blagajne izvršena isplata u istom iznosu. Gotovinski iz blagajne izvršena je isplata troškova u iznosu od 9.421,35€ i povraćaj sredstava na žiro račun u iznosu od 499,50€, tako da je gotovina u blagajni na dan 31.12.2018.godine iznosila 1.000,00€ što odgovara stanju gotovine iskazanom u Izvještaju o popisu.

Revizijom je utvrđeno da su iz blagajne isplaćeni: troškovi službenih putovanja u iznosu od 2.926,25€, troškovi prevoza u iznosu od 279,30€, troškovi poštanskih usluga u iznosu od 26,20€, troškovi reprezentacije u iznosu od 327,35€, troškovi naknada opunomoćenim predstavnicima na biračkim mjestima, ostali troškovi u iznosu od 1.700,00€ i troškovi pomoći i sponzorstva u iznosu od 4.162,25€.

Tabelarni pregled izvršenih isplata iz blagajne

R/b	Vrsta troška/isplata	Iznos	% učešća
1	Troškovi službenih putovanja	2.926,25	29,50%
2	Troškovi prevoza i ostalih usluga	305,50	3,08%
3	Troškovi reprezentacije	327,35	3,30%
4	Troškovi naknada opunomoćenim predstavnicima	1.700,00	17,14%
5	Troškovi pomoći i sponzorstva	4.162,25	41,95%
6	Povraćaj sredstava na žiro račun	499,50	5,03%
	Ukupno	9.920,85	100,00%

Najveće učešće u ukupno izvršenim isplatama iz blagajne imaju troškovi pomoći i sponzorstva sa 41,95%, troškovi službenih putovanja sa 29,50% i troškovi ugovorenih naknada sa 17,14% i sl.

Revizijom je utvrđeno da se troškovi službenih putovanja u iznosu od 2.926,25€ odnose na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 1.174,50€, troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.625,75€, troškove trajekt prevoza u iznosu od 40,50€ i troškove goriva u iznosu od 85,50€.

Troškovi dnevnica i troškovi upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe pravdani su putnim nalozima i isti su obračunati i isplaćeni shodno važećoj Uredbi. Uz putne naloge za pravdanje troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe priloženi su fiskalni računi za gorivo i Odluka kojom je odobrena upotreba sopstvenog vozila u službene svrhe.

Revizijom je utvrđeno da je kod određenog broja putnih naloga isto lice bilo nalogodavac i podnosilac putnog računa.

- **Preporučuje se subjektu revizije da putne naloge ne potpisuje isto lice u ulozi nalogodavca i podnosioca putnog naloga.**

Gotovinski iz blagajne isplaćene su naknade licima angažovanim na biračkim mjestima u iznosu od 1.600,00€ i na ime elektronskih dopuna za mobilne telefone u iznosu od 100,00€. Isplata naknada je izvršena shodno odluci za 32 lica u iznosu od po 50,00€. Navedeni troškovi su pravdani Odlukom i spiskovima.

Iz blagajne gotovinski su isplaćeni troškovi pomoći u iznosu od 4.150,00€ Pomoći su isplaćivane fizičkim licima u stanju socijalne potrebe, povodom vjerskih praznika, zbog smrti člana porodice u iznosu od 100,00€-200,00€. Isplata navedenih troškova vršena je shodno odlukama nadležnog organa Partije, zahtjevima i dokazima o preuzimanju gotovine.

Revizijom je utvrđeno su iz blagajne isplaćeni troškovi reprezentacije u iznosu 327,25€ i troškovi prevoza i ostalih usluga u iznosu od 305,50€.Dio troškova prevoza u iznosu od 253,10€ nije adekvatno dokumentovan (nijesu prezentirani dokazi o izvršenoj usluzi prevoza).

Gotovinski isplaćeni troškovi iz blagajne učestvuju u ukupnim troškovima Partije sa 7,78%.

10.1.5. Obaveze

Partija je u Glavnoj knjizi i Godišnjem finansijskom izvještaju (Bilans stanja) iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2018.godine u iznosu od 42.865,79€.

Obaveze evidentirane u iznosu od 42.865,79€ odnose se na obaveze prema opštini Tivat za zakup poslovnog prostora u iznosu od 42.486,78€, kao i na obaveze po osnovu troškova telefona i nabavke materijala u iznosu od 379,00€
Obaveze prema opštini Tivat po osnovu zakupa poslovnog prostora u iznosu od 37.365,78€, evidentirane su na osnovu usaglašene dokumentacije (finansijske kartice potpisane i ovjerene od strane Partije i opštine Tivat), dok su obaveze u iznosu od 5.121,00€ iskazane po početnom stanju i odnose se na neplaćenu zakupninu iz ranijih godina.

10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu 154.882,65€, rashodi u iznosu od 127.455,75€ i finansijski rezultat (višak prihoda u odnosu na rashode) u iznosu od 27.426,90€.

10.2.1. Prihodi

Partija je u 2018. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 154.882,65€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu od 142.720,20€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu 12.015,28€ i ostale prihode (prihodi od članarina i ostali prihodi) u iznosu od 147,17€.

Tabelarni pregled pregled ostvrenih prihoda u 2017 i 2018. godini.

R/b	Vrsta prihoda	Iznos 2017	% učešća	Iznos 2018	% učešća	Poveć./smanj. prihoda u odnosu na pret. god.
1	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	138.488,00	91,85%	142.720,20	92,15%	4.232,20
2	Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava	11.384,00	7,55%	12.015,28	7,76%	631,28
3	Prihodi od članarina	282,00	0,19%	108,00	0,07%	-174,00
4	Ostali prihodi	621,00	0,41%	39,17	0,03%	-581,83
	UKUPNO	**150.775,00**	**100,00%**	**154.882,65**	**100,00%**	**4.107,65**

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da najveće učešće u ukupnim prihodima imaju prihodi iz budžeta CG sa 92,15%, zatim prihodi iz budžeta lokalnih samouprava sa 7,76% i sl.

Prihodi iz budžeta CG

Partija je u poslovnim knjigama iskazala prihode iz Budžeta CG u iznosu od 142.720,20€. Navedeni prihodi su iskazani po osnovu uplate sredstava za finansiranja redovnog rada Partije shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz budžeta jedinica lokalnih samouprava iskazani u iznosu od 12.015,28€ odnose se na uplate od opštine Kotor u iznosu od 6.687,64€ i opštine Tivat u iznosu od od 5.327,64€.

Prihodi od članarina i ostali prihodi

Prihodi evidentirani u iznosu od 147,17€ odnose se na prihode od članarina u iznosu od 108,00€ i ostale prihode u iznosu od 39,17€.

Partija je shodno Zakonu o finansiranju političkih subjekata donijela Odluku o visini članarine za 2018. godinu, kojom je utvrđen godišnji iznos članarine.

10.2.2. Troškovi

Partija je u 2018. godini u Glavnoj knjizi i Godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove u iznosu od 127.455,75€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog materijala i električne energije u iznosu od 905,70€, troškove neto zarada, poreza i doprinosa u iznosu od 7.945,04€, troškove naknada partijskim funkcionerima i naknada po ugovoru o djelu u iznosu od 37.580,43€, troškove službenih putovanja u iznosu od 4.241,85€, troškove usluga prevoza u zemlji i troškove usluga mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 5.195,27€, troškove održavanja osnovnih sredstava i zakupnine u iznosu od 39.719,71€, troškove amortizacije u iznosu od 789,74€, troškove sonzorstva i stipendija u iznosu od 15.621,91€, troškove reprezentacije u iznosu od 4.629,10€, troškove elektronske dopune i ostale troškove, za Predsjedničke izbore, u iznosu od 1.700,00€, troškove platnog prometa u iznosu od 276,40€, troškove humanitarne pomoći i druge nematerijalni troškovi u iznosu od 6.904,50€ i rashode po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 1.946,10€.

Uporedni pregled ostvarenih troškova u 2017. i 2018.godini

R/b	K-to	Vrsta troška	Iznos 2017	% učešća	Iznos 2018	% učešća	Povec./smanj. prihoda u odnosu na pret. god.
1	k-to 512 i k-to 513	Troškovi kancelarijskog materijala i električne energije	639,64	0,68%	905,70	0,71%	266,06
2	k-to 520 i k-to 556	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	7.877,88	8,37%	7.945,04	6,23%	67,16
3	k-to 522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu i naknada partijskim funkcionerima (bruto)	36.907,23	39,22%	37.580,43	29,49%	673,20
4	k-to 529	Troškove službenih putovanja i ostale naknade	3.649,00	3,88%	4.241,85	3,33%	592,85
5	k-to 531	Troškovi transportnih usluga (troškovi usluga prevoza i troškovi telefonskih usluga)	6.022,20	6,40%	5.195,27	4,08%	-826,93
6	k-to 532 i k-to 533	Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava i dr.trošk.usluga održavanja i troškovi zakupa	245,74	0,26%	39.719,71	31,16%	39.473,97
7	k-to 535	Troškovi reklame, propagande i sajmova	9.825,88	10,44%	0,00	0,00%	-9.825,88
7	k-to 540	Troškovi amortizacije	679,78	0,72%	789,74	0,62%	109,96
8	k-to 550	Troškovi stipendija i sponzorstva, računovodstvenih i ost. usluga	16.500,55	17,54%	15.621,91	12,26%	-878,64
9	k-to 5510	Troškovi reprezentacije	3.225,60	3,43%	4.629,10	3,63%	1.403,50
10	k-to 5515	Troškovi naknada članova/zamjenika angažovanih na biračkim mjestima, tr. elektr. dopune i ost. tr. za Predsjedničke izbore	0,00	0,00%	1.700,00	1,33%	1.700,00
11	k-to 553	Troškovi platnog prometa	328,95	0,35%	276,40	0,22%	-52,55
12	k-to 559	Troškovi humanitarne pomoći i drugi nematerijalni troškovi	8.191,80	8,71%	6.904,50	5,42%	-1.287,30
13	k-to 591	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	0,00	0,00%	1.946,10	1,53%	1.946,10
		Ukupno	**94.094,25**	**100,00%**	**127.455,75**	**100,00%**	**33.361,50**

Shodno prezenitiranim podacima najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškove održavanja osnovnih sredstava i zakupnine sa 31.16%, troškovi naknada po ugovorima o djelu i naknada partijskim funkcionerima sa 29,49%, troškovi stipendija i sponzorstva sa 12,26% i sl.

Troškovi kancelarijskog materijala i električne energije (512 i 513)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 905,70€ odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 776,14€ i troškove električne energije u iznosu od 129,56€.

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (520)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 7.945,04€ odnose se na troškove neto zarada u iznosu od 4.806,84€, poreza i doprinosa na zarade u iznosu od 3.039,80€ i troškove prireza na porez u iznosu od 98,40€.

Pravni osnov za isplatu zarada utvrđen je Ugovorom o radu koji je usklađen sa opštim propisima o radu.

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija IOPPD obrasce dostavljala nadležnoj Poreskoj upravi.

Troškovi ugovorenih naknada (522)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama subjekta revizije u iznosu od 37.580,43€ odnose se troškove neto naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 10.850,00€, troškove naknada partijskim funkcionerima u iznosu od 21.600,00€ i na troškove poreskih obaveza u iznosu od 5.130,43€.

Naknade po ugovorima o djelu isplaćene su za period angažovanja u iznosu od 1.200,00€ do 3.000,00€, odnosno mjesečno od 100,00€ do 250,00€.

Na isplaćene naknade su obračunate i plaćene poreske obaveze.

Naknade po ugovorima o djelu isplaćene su fizičkim licima angažovanim za obavljanje poslova menadžera, poslova održavanja sajta, konsultantske usluge, administrativnih poslova i poslova stranačkog povjerenika.

Na osnovu navedenog se konstatuje da je Partija ugovorima o dijelu angažovala izvršioce za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos (poslovi menadžera, administrativni poslovi, poslovi stranačkog povjerenika), pa je sa istim trebalo zaključiti ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.

- **Subjekt revizije treba da sa izvršiocima za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**

Uvidom u prezentirane ugovore o djelu utvrđeni su formalno pravni nedostaci (ugovori ne sadrže pravni osnov)

Partija je u ugovorima o djelu navela radno-pravni status angažovanih lica ali nije prezentirala dokaze o istom. Navedeni podaci su potrebni radi pravilnog obračuna poreskih obaveza.Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze o radno pravnom status angažovanih izvršioca ugovorom o djelu.

Revizijom je utvrđeno da je na ime naknada za rad predsjednice i sedam članova središnjeg odbora Partije isplaćen neto iznos od 21.600,00€ odnosno po jednom licu od 3.000,00€ do 3.600,00€. Isplata je vršena shodno Odluci Predsjedništva (djel.br.O-br.193-2017 od 15.12.2017.godine) kojom su utvrđeni iznosi mjesečnih naknada i to za Predsjednicu 300,00€, a za članove Središnjeg odbora po 250,00€.

Revizijom je utvrđeno da je četiri funkcionera primalo naknadu po osnovu angažovanja u Partiji. Uvidom u imovinske kartone ovih lica utvrđeno je da su isti prijavili prihode po ovom osnovu Agenciji za sprečavanje korupcije.

Troškovi službenih putovanja i ostale naknade (529)

Troškovi evidentirani u iznosu od 4.241,85€ odnose na troškove ino i domaćih dnevnica, troškove smještaja na službenom putu i troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 2,906,85€ i naknade isplaćene povodom "8.marta" u iznosu od 1.200,00€ i na troškove usluge rent a car u iznosu od 135,00€.
Troškovi službenog putovanja su isplaćeni gotovinski iz blagajne i pojašnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje Partije dok su naknade u iznosu od 1.200,00€ isplaćene sa žiro računa shodno Odluci nadležnog organa. Troškovi rent a car su plaćeni sa žiro računa po ispostavljenoj fakturi dobavljača.

Troškovi komunikacionih usluga (konto 531)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi u iznosu od 5.195,27€ odnose se na troškove fiksne i mobilne telefonije u iznosu od 4.870.37€, troškove prevoza u iznosu od 298,70€ i troškove PTT usluga u iznosu od 26,20€. Revizijom je utvrđeno da isplata troškova mobilnih telefona vršena na osnovu zbirnih računa operatera, za koje u prilogu nije dostavljena specifikacija potrošnje po pojedinim pretplatničkim brojevima, odnosno korisnicima.

Shodno Odluci Središnjeg odbora utvrđeno je ko ostvaruje pravo na naknadu troškova mobilnih telefona.

Troškovi zakupa i održavanja osnovnih sredstava (konto 532 i 533)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi u iznosu od 39.719,71€ odnose se na troškove održavanja osnovnih sredstava i drugih usluga u iznosu od 2.408,62€ i troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 37.311,09€. Troškovi

održavanja osnovnih sredstava su plaćeni preko žiro računa dok troškovi zakupa poslovnog prostora u Tivtu nijesu plaćeni već su iskazani u poslovnim knjigama kao neizmirene obaveze.

Troškovi amortizacije (konto 540)

Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi u iznosu od 789,74€ odnose se na troškove obračunate amortizacije na osnovna sredstava za 2018. godinu.

Troškovi sponzorstva i stipendija (konto 550)

Troškovi evidentirani u iznosu od 15.621,91€ odnose se na troškove stipendija u iznosu od 9.100,00€, sponzorstva u iznosu od 3.971,80€, troškove računovodstvenih usluga u iznosu od 2.178,00€ i troškove ostalih usluga u iznosu od 372,11€.

Troškovi sponzorstva isplaćeni su kulturnim udruženjima, sportskim klubovima, fizičkim licima u stanju socijalne potrebe. Sponzorstva su isplaćivana u iznosu od 100,00€ do 1.200,00€ shodno Odlukama nadležnog organa.

Troškovi stipendija isplaćeni su u iznosu od 9.100,00€ za 12 studenata u mjesečnom iznosu od po 100,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani Odlukom nadležnog oragana i potvrdama o studiranju. Partija nije zaključivala Ugovore sa stipendistima.

- **Preporučuje se subjektu revizije da sa korisnicima stipendija zaključi Ugovore kojima će utvrditi prava i obaveza korisnika stipendije.**

Troškovi računovodstvenih usluga isplaćeni su u iznosu od 2.178,00€ shodno ispostavljenim fakturama ovlašćene Agencije. Mjesečna naknada za računovodstvene usluge ugovorena je u iznosu od 181,50€.

Troškovi evidentirani u iznosu od 372,11€ odnose se na troškove komunalnih usluga u iznosu od 149,11€ i na troškove ostalih usluga u iznosu od 223,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Troškovi reprezentacije (konto 551)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 4.629,10€ odnose se na troškove reprezentacije (ugostiteljske usluge, nabavku robe u maloprodaji za reprezentativne svrhe). Navedeni troškovi su dokumetovani i plaćeni preko žiro računa osim iznosa od 327,35€ koji je plaćen gotovinski iz blagajne.

Troškovi naknada opunomoćenim predstavnicima (konto 5515)

Troškovi evidentirani u iznosu od 1,700,00€ odnose se na isplaćene naknade licima angažovanim na biračkim mjestima za Predsjedničke izbore. Naknade su isplaćene gotovinski iz blagajne i objašnjene u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Troškovi platnog prometa (konto 553)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 276,40€ odnose se na troškove bančinih provizija.

Troškovi pomoći i drugi nematerijalni troškovi (konto 559)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 6.904,50€ odnose se na troškove pomoći u iznosu od 6.636,25€ i ostale troškove (troškovi pretplate za Službeni list) u iznosu od 268,25€.

Revizijom je utvrđeno da su pomoći isplaćene fizičkim licima u stanju socijalne potrebe, za liječenje, pomoć povodom vjerskih praznika, zbog smrti člana porodice. Navedene pomoći su isplaćene shodno Odlukama nadležnog organa partije i Zahtjevima u iznosu od 100,00€ do 1.000,00€. Dio navedenih troškova u iznosu od 4.150,00€ isplaćen je gotovinski iz blagajne dok je iznos od 2.486,25€ plaćen preko žiro računa.

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (konto 591)

Revizijom je utvrđeno da su troškovi u iznosu od 1.946,10€ evidentirani u 2018.godini po osnovu korektivnih knjiženja. Korektivna knjiženja su sprovedena iz razloga što su u 2017.godini ovi troškovi plaćeni ali isti nijesu evidentirani u poslovnim knjigama. Troškovi se odnose na troškove reprezentacije, troškove fiksne i mobilne telefonije i na troškove električne energije.

- **Subjekt revizije treba da sve troškove evidentira u poslovnim knjigama kada su isti nastali i plaćeni.**

IV REALIZACIJA PREPORUKA DATIH U IZVJEŠTAJU ZA PRETHODNU GODINU

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2017. godinu utvrđene su određene nepravilnosti i date preporuke od strane DRI a odnose se na:

1. **Nakon zaključivanja poslovnih knjiga, sastavljanja Godišnjeg finansijskog izvještaja i dostavljanja istog nadležnim institucijama, ne treba vršiti knjiženje u poslovnim knjigama u toj godini.**

2. **Da subjekt revizije ugovore o djelu zaključuje u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima, ugovorom treba definisti poslove i period angažovanja izvršioca.**

3. **Da subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2018. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije realizovao preporuku br. 1 i 3, a djelimično preporuku br.2.

Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Senator DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Nikola N. Kovačević